

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Uczeń z SPE w szkole Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 18HUMS.11KU.01410.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Renata Wawrzyniak-Beszterda		
Prowadzący zajęcia	Justyna Strykowska-Nowakowska		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Warsztaty: 10, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 0.5	

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studenta/studentki z różnymi rodzajami specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów/uczennic i uświadomienie wagi trafnej diagnozy. Omówienie zasad doboru metod pracy z uczniem z SPE.
C2	Zapoznanie studenta/studentki z regulacjami prawnymi dotyczącymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i wynikających z nich zadań nauczyciela/psychologa/pedagoga oraz odpowiedzialności szkoły.
C3	Zwiększenie gotowości studenta/studentki do podejmowania działań na rzecz integracji wszystkich członków zespołu klasowego w celu optymalnego rozwoju uczniów, również uczniów z SPE.
C4	Wzbudzenie refleksji studenta/studentki nad miejscem kształcenia integracyjnego w systemie edukacji w Polsce, nad wyzwaniem związanym z inkluzją w edukacji oraz integracją społeczną, a szczególnie nad rolą nauczyciela w procesie dorastania i wchodzenia w dorosłość przez uczniów z SPE.
C5	Zwiększenie wrażliwości etycznej studenta/studentki na kwestie związane z edukacją włączającą oraz praktyką inkluzji w szkole.

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna regulacje prawne dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole oraz prowadzone w szkole działania, stosowane procedury i praktykę dokumentowania wsparcia udzielanego uczniom z SPE;	B2.W1, B2.W3, B2.W4, B2.W5, B2.W6	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
W2	wie, jak scharakteryzować i rozpoznawać przejawy SPE oraz omówić funkcjonowanie szkolne uczniów z SPE, rozumie potrzebę doboru odpowiednich metod pracy do specjalnych potrzeb uczniów w odniesieniu do programu nauczania i podstawy programowej;	B2.W4, B2.W5, B2.W6	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
W3	zna i wie, jak scharakteryzować wyzwania związane z funkcjonowaniem ucznia z SPE w środowisku szkolnym (zwłaszcza w grupie rówieśniczej);	B2.W5, B2.W6	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
W4	rozumie źródła barier w integracji społecznej osób z SPE, zna możliwości współpracy szkoły z różnymi podmiotami otoczenia pozaszkolnego w celu ich niwelowania.	B2.W3, B2.W5, B2.W6	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zaproponować adekwatne do potrzeb ucznia wsparcie/dostosowanie w procesie uczenia się-nauczania oraz w społecznym funkcjonowaniu ucznia z SPE, potrafi współpracować ze specjalistami oraz rodziną ucznia.	B2.U1, B2.U6, B2.U7	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	jest wrażliwy/wrażliwa na wyzwania związane z wchodzeniem ucznia z SPE w dorosłość i dostrzega rolę nauczyciela oraz zespołu klasowego w optymalizowaniu rozwoju ucznia z SPE w tym okresie życia.	B2.K1, B2.K2, B2.K3, B2.K4	Projekt, Portfolio, Aktywny udział w zajęciach.

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole – regulacje prawne. Zadania nauczyciela przedmiotu /wychowawcy/ pedagoga i psychologa szkolnego.	W1, W2, W4, K1	Warsztaty
2.	Funkcjonowanie szkolne uczniów z SPE – wybrane przykłady.	W2, W3, W4, U1, K1	Warsztaty
3.	Metody pracy z uczniami z SPE – wybrane przykłady.	W1, W2, W3, W4, U1, K1	Warsztaty
4.	Uczeń zdolny jako uczeń z SPE.	W1, W2, W3, W4, U1, K1	Warsztaty
5.	Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w grupie rówieśniczej. Bariery integracji społecznej; możliwe wsparcie.	W1, W2, W3, W4, U1, K1	Warsztaty
6.	Specyficzne wyzwania adolescencji i wczesnej dorosłości ucznia z SPE.	W2, W3, U1, K1	Warsztaty

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Warsztaty	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Warsztaty	<p>Obecność na 80% zajęć.</p> <p>Projekt przygotowany zgodnie z wymaganiami sformułowanymi przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>Portfolio (zadania realizowane w ramach zajęć).</p> <p>Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu zaawansowanym • dobry plus (+db; 4,5): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące wszystkie istotne aspekty w stopniu bardzo wysokim, mogły pojawić się nieliczne błędy lub niepoprawności • dobry (db; 4,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się obejmujące istotne aspekty w stopniu dobrym, mogły pojawić się błędy lub niepoprawności • dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięto planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się poważniejsze błędy lub niepoprawności • dostateczny (dst; 3,0): osiągnięto planowane efekty uczenia się bez niektórych istotnych aspektów, mogły pojawić się liczne błędy i niepoprawności • niedostateczny (ndst; 2,0): nie osiągnięto planowanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kołakowski A., Pisula A., Sposób na trudne dziecko, Gdańsk 2007.
2. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, t. I, red. A. Guza, D. Krzyżyk, t. II, red. A. Guza, B. Niesporek-Szamburska, Kielce 2012.
3. Limont W., Uczeń zdolny. Jak go rozpoznać i jak z nim pracować, Gdańsk 2012.
4. Materiały szkoleniowe ORE (biblioteka cyfrowa: <https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-i-wychowanie/uczen-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi/>).

Dodatkowa

1. Barkley R.A., ADHD. Podjąć wyzwanie. Kompletny przewodnik dla rodziców, tłum. A. Błachnio, Poznań 2009.
2. Kaufman R.K., Autyzm. Przełom w podejściu. Program Son-Rise, który pomógł rodzinom na całym świecie, tłum. K. Składanowska, Białystok 2016.
3. Klim-Klimaszewska A., Praca z dzieckiem ryzyka dysleksji i dysgrafii, Warszawa 2015.
4. One są wśród nas; Seria pierwsza (2008) i druga (2010); Ośrodek Rozwoju Edukacji (<http://bc.ore.edu.pl/dlibra/collectiondescription?dirids=20>).
5. Radwańska A., Jak pomóc dziecku z dysleksją. Poradnik dla rodziców i nauczycieli, Warszawa 2017.
6. Werning R., Lutje-Klose B., Pedagogika trudności w uczeniu się, tłum. M. Wojdak-Piątkowska, Gdańsk 2009.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Warsztaty	10
Przygotowanie do zajęć	2
Przygotowanie projektu	3
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 15
Liczba punktów ECTS	ECTS 0.5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
B2.K1	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy
B2.K2	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej
B2.K3	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej
B2.K4	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy
B2.U1	Absolwent/ka potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów
B2.U6	Absolwent/ka potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie
B2.U7	Absolwent/ka potrafi określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju
B2.W1	Absolwent/ka zna i rozumie system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty
B2.W3	Absolwent/ka zna i rozumie wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole - regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym
B2.W4	Absolwent/ka zna i rozumie zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami
B2.W5	Absolwent/ka zna i rozumie sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
B2.W6	Absolwent/ka zna i rozumie zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się - dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyższania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice